

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 1

**“ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ”
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
7 / 11 / 2020**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α:

A1. Για τις παρακάτω προτάσεις να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα της κάθε πρότασης και δίπλα σε κάθε γράμμα τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α.** Στις σύγχρονες οικονομίες εκατομμύρια άτομα παίρνουν ταυτόχρονα, αλλά χωριστά, τις δικές τους αποφάσεις και το αποτέλεσμα αυτών των αποφάσεων προκύπτει μέσω πολύπλοκων μηχανισμών.
- β.** Αν αυξηθεί η τιμή ενός αγαθού με ανελαστική ζήτηση, θα έχει ως αποτέλεσμα να μειωθεί η Συνολική Δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό.
- γ.** Αν, με σταθερή την τιμή ενός αγαθού αυξάνεται η ζήτησή του, τότε το αγαθό αυτό διαμορφώνει πλήρως ανελαστική ζήτηση.
- δ.** Στη μακροχρόνια περίοδο όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές είναι μεταβλητοί.
- ε.** Ο σπουδαιότερος παράγοντας που προσδιορίζει το μέγεθος της προσφοράς είναι ο χρόνος.

ΜΟΝΑΔΕΣ 15

Για τις προτάσεις **A2.** και **A3.** γράψτε στο τετράδιό σας τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα σε κάθε αριθμό το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Οι παράγοντες τεχνολογία, μίμηση, συνήθεια και διαφήμιση είναι βασικοί λόγοι που συντελούν:

- α.** στην εξέλιξη και τον κορεσμό των αναγκών
- β.** στον κορεσμό και τον πολλαπλασιασμό των αναγκών
- γ.** στον πολλαπλασιασμό και την εξέλιξη των αναγκών
- δ.** στην εξέλιξη, τον πολλαπλασιασμό και τον κορεσμό των αναγκών.

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

A3. Όταν αυξάνεται η τιμή ενός αγαθού με ελαστική ζήτηση, τότε:

- α.** μειώνεται η ζήτησή του
- β.** αυξάνεται η Συνολική Δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό
- γ.** μειώνεται η Συνολική Δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό
- δ.** μειώνεται η ζήτησή του καθώς και η Συνολική Δαπάνη για το αγαθό.

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β:

B1. Από τις κοινωνικές οντότητες (κοινωνικούς θεσμούς) αναλύστε το κράτος.

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

B2. Από τους παράγοντες που προσδιορίζουν τη ζήτηση αναπτύξτε αυτόν που αναφέρεται στο εισόδημα των καταναλωτών.

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

B3. Εξηγήστε αναλυτικά και με τη βοήθεια διαγράμματος πώς οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών προσδιορίζουν την προσφορά.

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ:

Από μία επιχείρηση, η οποία παράγει το προϊόν Χ, στον πρώτο μήνα της λειτουργίας της ζητήθηκαν 75 ποσότητες προϊόντος. Τον επόμενο μήνα η επιχείρηση διπλασίασε τις πωλήσεις της διαθέτοντας το προϊόν της στην τιμή των 6 χρηματικών μονάδων το ένα. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή τον πρώτο μήνα σε σχέση με τον δεύτερο μήνα διαμορφώθηκε σε -2 . Στον τρίτο μήνα η επιχείρηση μείωσε την τιμή του προϊόντος της κατά 50% , ενώ η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή που διαμορφώθηκε ανάμεσα στον δεύτερο και τον τρίτο μήνα ήταν -1 .

Γ1. Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα κατασκευάστε την καμπύλη ζήτησης του προϊόντος Χ .

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Γ2. Σχολιάστε το σχήμα της καμπύλης ζήτησης του προϊόντος Χ αιτιολογώντας την απάντησή σας.

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Γ3. Βρείτε και διατυπώστε την αλγεβρική συνάρτηση του προϊόντος Χ.

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ:

Τα παρακάτω οικονομικά δεδομένα αφορούν τη λειτουργία μιας επιχείρησης.

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (ΤΡ ή Q)	ΜΕΤΑΒΛΗΤΟ ΚΟΣΤΟΣ (VC)	ΜΕΣΟ ΣΤΑΘΕΡΟ ΚΟΣΤΟΣ (AFC)	ΜΕΣΟ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟ ΚΟΣΤΟΣ (AVC)	ΟΡΙΑΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (MC)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (TC)
20	4.800	25	;	;	;
30	;	;	240	;	;
X = ;	9.360	;	260	;	;
Y = ;	;	;	280	460	;

Δ1. Αφού μεταφέρετε τον παραπάνω πίνακα στο τετράδιό σας, συμπληρώστε τα κενά του προβαίνοντας αναλυτικά στις ανάλογες πράξεις, στο αποτέλεσμα των οποίων να χρησιμοποιήσετε έως δύο δεκαδικά.

ΜΟΝΑΔΕΣ 12

Δ2. Η εν λόγω επιχείρηση λειτουργεί στη βραχυχρόνια ή στη μακροχρόνια περίοδο παραγωγής; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

ΜΟΝΑΔΕΣ 2

Δ3. Εξηγήστε την πορεία (συμπεριφορά) του Μέσου Σταθερού Κόστους (AFC).

ΜΟΝΑΔΕΣ 3

Δ4. Αν η επιχείρηση επιθυμεί να αυξήσει την παραγωγή της από 25 μονάδες προϊόντος σε 35 μονάδες προϊόντος, υπολογίστε το κόστος με το οποίο αυτή θα επιβαρυνθεί.

ΜΟΝΑΔΕΣ 6

Δ5. I. Κατασκευάστε τον ατομικό πίνακα προσφοράς της επιχείρησης, εξηγώντας τη σχετική διαδικασία κατασκευής του. **(Μονάδες 4).**

II. Υπολογίστε την ελαστικότητα προσφοράς ως προς την τιμή του αγαθού, όταν η τιμή του αυξάνεται από 240 σε 460 χρηματικές μονάδες και χαρακτηρίστε την προσφορά αιτιολογώντας την απάντησή σας. **(Μονάδες 3).**

ΜΟΝΑΔΕΣ 7

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 2

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
7/11/20

ΟΜΑΔΑ Α

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.1 μέχρι και Α.6, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα του τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

Α1. Η ελαστικότητα στο μέσο μιας ευθείας καμπύλης ζήτησης είναι πάντα σε απόλυτη τιμή ίση με το μηδέν.

Μονάδες 3

Α2. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης ισχύει στη μακροχρόνια περίοδο, επειδή μεταβάλλονται οι αναλογίες που υπάρχουν κάθε φορά ανάμεσα στους σταθερούς και τους μεταβλητούς συντελεστές.

Μονάδες 3

Α.3. Όταν το οριακό προϊόν μειώνεται αρχίζει συγχρόνως να μειώνεται και το συνολικό προϊόν.

Μονάδες 3

Α.4. Η εισοδηματική ελαστικότητα των κατώτερων αγαθών είναι μικρότερη του μηδενός.

Μονάδες 3

Α.5. Η εργασία είναι ομοιογενής, όταν κάθε εργάτης είναι εξίσου ικανός και κάθε αύξηση που προκαλείται στην παραγωγή δεν οφείλεται σε διαφοροποίηση της εργατικής του ικανότητας.

Μονάδες 3

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.6 μέχρι και Α.7, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Α.6 Μία οικονομία που παράγει μόνο δύο αγαθά, το Χ και το Ψ, χρησιμοποιώντας όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της αποδοτικά (ορθολογικά), με δεδομένη την τεχνολογία παραγωγής, μπορεί να παράγει 60 μονάδες από το αγαθό Χ και 100 μονάδες από το αγαθό Ψ ή 80 μονάδες από το αγαθό Χ και 60 μονάδες από το αγαθό Ψ. Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, το κόστος ευκαιρίας (εναλλακτικό κόστος) του αγαθού Χ σε όρους του αγαθού Ψ είναι ίσο με:

- α. 1/2
- β. 2
- γ. 40
- δ. 20

Μονάδες 5

A.7 Στην συνάρτηση παραγωγής η σχέση μεταξύ της ποσότητας των παραγωγικών συντελεστών και της ποσότητας του παραγομένου προϊόντος είναι:

- α) απροσδιόριστη
- β) τυχαία
- γ) τεχνολογική
- δ) όλα τα παραπάνω

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Β

B1. Ποιο φαινόμενο ονομάζουμε καταμερισμό των έργων; Ποια η σημασία του για τη σημερινή οργάνωση της παραγωγής; Να περιγράψετε τα πλεονεκτήματα του καταμερισμού των έργων, καθώς και το σοβαρό μειονέκτημά του.

Μονάδες 20

B2. Ποιά η σημασία του μεγέθους του οριακού κόστους για την επιχείρηση;

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Γ

Τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα αφορούν τη λειτουργία μιας αγροτικής επιχείρησης, η οποία χρησιμοποιεί ως βασικό της κεφάλαιο 20 στρέμματα γης.

ΕΔΑΦΟΣ (N)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΤΩΝ (L)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (Q)	ΜΕΣΟ ΠΡΟΪΟΝ (AP)	ΟΡΙΑΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (MP)
20 στρέμματα	1	;	10	;
«	2	30	;	;
«	3	;	20	;
«	4	;	;	;
«	5	95	;	;

«	6	;	17,5	;
«	7	;	;	0
«	8	;	;	-9

Γ1. Εξηγήστε, αν η επιχείρηση λειτουργεί στη βραχυχρόνια ή στη μακροχρόνια περίοδο παραγωγής.

Μονάδες 2

«Συνέχεια στο επόμενο φύλλο»

Γ2. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, απαντήστε στα ερωτηματικά, αν είναι γνωστό ότι στον 4^ο εργάτη το μέσο προϊόν μεγιστοποιείται. (Οι υπολογισμοί να παρουσιαστούν αναλυτικά στο τετράδιό σας.)

Μονάδες 5

Γ3. Εξηγήστε σε ποιο επίπεδο απασχόλησης μεγιστοποιείται το συνολικό προϊόν.

Μονάδες 3

Γ4. Απεικονίστε με στυλό τις καμπύλες του συνολικού, του μέσου και του οριακού προϊόντος.

Μονάδες 4

Γ5. Διατυπώσετε τον νόμο της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης.

Μονάδες 3

Γ6. Αν μοναδικός μεταβλητός συντελεστής της παραπάνω επιχείρησης είναι η εργασία και ο εργατικός μισθός είναι 3000 χρηματικές μονάδες. Να υπολογιστεί:

α) το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης για κάθε επίπεδο παραγωγής

β) η μεταβολή του κόστους της επιχείρησης αν αυξήσει την παραγωγή της από 40 σε 90 μονάδες προϊόντος.

Μονάδες 8

ΟΜΑΔΑ Δ

A/ Η συνάρτηση ζήτησης ενός καταναλωτή δίνεται από την σχέση: $Q_d = \frac{500}{P}$.

α) Να υπολογισθεί η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας, αν η τιμή αυξηθεί από 50 σε 100 ευρώ.

Μονάδες 3

β) Να υπολογισθούν:

(i) Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή όταν η τιμή αυξάνεται από 50 σε 100 ευρώ.

(ii) Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή, όταν η τιμή μειώνεται από 100 σε 50 ευρώ.

(iii) Η τοξοειδής ελαστικότητα του αγαθού, όταν η τιμή αυξάνεται από 50 σε 100 ευρώ. Τί παρατηρείτε στην σχέση μεταξύ των ελαστικοτήτων σημείου και της ελαστικότητας τόξου;

Μονάδες 6

γ) Να υπολογισθεί και να δικαιολογηθεί η ποσοστιαία μεταβολή στην Συνολική Δαπάνη του καταναλωτή, αν η τιμή αυξηθεί από 50 σε 100 ευρώ

Μονάδες 4

Β/ Δίνεται ο παρακάτω πίνακας ζήτησης ενός αγαθού Κ:

Συνδυασμοί	Τιμή (P)	Ζητούμενη Ποσότητα (Qd)	Εισόδημα (Y)
A	10	50	1.000
B	10	70	1.200
Γ	12	30	1.000

α) Να δικαιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών είναι δυνατόν να υπολογιστούν ελαστικότητες ζήτησης ως προς το εισόδημα, να τις υπολογίσετε καθώς το εισόδημα αυξάνεται και να χαρακτηρίσετε το αγαθό.

Μονάδες 4

β) Να δικαιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών είναι δυνατόν να υπολογιστούν ελαστικότητες ζήτησης ως προς το τιμή, να τις υπολογίσετε καθώς η τιμή αυξάνεται και να χαρακτηρίσετε την ζήτηση για το αγαθό.

Μονάδες 4

γ. Να προσδιορίσετε τον τύπο της γραμμικής συνάρτησης ζήτησης του αγαθού Κ.

Μονάδες 4

**ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
7/11/20**

ΟΜΑΔΑ Α

A1. Για τις παρακάτω προτάσεις να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα τής κάθε πρότασης και δίπλα σε κάθε γράμμα τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Αντικείμενο της Πολιτικής Οικονομίας είναι η μελέτη των οικονομικών προβλημάτων που δημιουργούνται μέσα στις επιχειρήσεις.

β. Η συμπεριφορά του κράτους επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό την οικονομική ζωή της χώρας και τις αποφάσεις των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

γ. Η αβεβαιότητα που υπάρχει στην οικονομική ζωή έχει οδηγήσει τα άτομα στην ανάπτυξη μεθόδων για την ολική ή μερική εξασφάλισή τους.

δ. Πολλαπλασιασμός των αναγκών σημαίνει δημιουργία νέων αγαθών.

ε. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή είναι διαφορετική μεταξύ διαφορετικών αγαθών, αλλά παραμένει σταθερή για το ίδιο το αγαθό σε όλο το μήκος της καμπύλης ζήτησης.

Μονάδες 15

Για τις προτάσεις **A2.** και **A3.** γράψτε στο τετράδιό σας τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα σε κάθε αριθμό το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Οι ιδιότητες των αναγκών είναι:

α. εξέλιξη, πολλαπλασιασμός, τεχνολογία

β. εξέλιξη, πολλαπλασιασμός, διαφήμιση

γ. εξέλιξη, κορεσμός, συνήθεια

δ. πολλαπλασιασμός, εξέλιξη, κορεσμός.

Μονάδες 5

A3. Το ψυγείο στο σπίτι ενός νοικοκυριού είναι αγαθό:

- α. υλικό, διαρκές, καταναλωτό
- β. υλικό, διαρκές, εμπόρευμα
- γ. υλικό, διαρκές, επενδυτικό
- δ. υλικό, διαρκές, καταναλωτικό

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Β

B-1. Από τους κοινωνικούς θεσμούς να περιγράψετε την επιχείρηση.

Μονάδες 15

B-2. Να περιγράψετε την συμπεριφορά του καταναλωτή, ως προς την ζήτηση των αγαθών.

Μονάδες 10

ΟΜΑΔΑ Γ

ΘΕΜΑ Γ:

Μία υποθετική οικονομία παράγει μόνο δύο αγαθά Χ και Ψ με δεδομένη τεχνολογία, απασχολώντας όλους τους διαθέσιμους παραγωγικούς συντελεστές της αποδοτικά. Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τους μέγιστους συνδυασμούς παραγωγικών δυνατοτήτων της συγκεκριμένης οικονομίας.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού Χ σε όρους του αγαθού Ψ
A	;	640	
			1
B	40	;	
			3
Γ	;	480	
			;
Δ	120	280	
			;
E	160	;	

Γ1. Αφού μεταφέρετε τον παραπάνω πίνακα στο τετράδιό σας, συμπληρώστε τα κενά, όπου υπάρχει ερωτηματικό, δείχνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς, με τη διευκρίνιση ότι στον συνδυασμό A όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του αγαθού Ψ και στον συνδυασμό E στην παραγωγή του αγαθού Χ.

Μονάδες 5

Γ2. Κατασκευάστε με στυλό στο τετράδιό σας την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (Κ.Π.Δ.) της οικονομίας για τα αγαθά Χ και Ψ, (**μονάδες 3**), και εξηγήστε τι δείχνει η Κ.Π.Δ. (**Μονάδες 2**).

Μονάδες 5

Γ3. Να εξετάσετε υπολογιστικά, αν οι παρακάτω συνδυασμοί βρίσκονται επί (επάνω) της Κ.Π.Δ., δεξιά ή αριστερά της και να τους ονομάσετε.

α) $K(X = 43 \text{ και } \Psi = 590)$ **β)** $\Lambda(X = 85 \text{ και } \Psi = 455)$ **γ)** $M(X = 140 \text{ και } \Psi = 150)$

Μονάδες 6

β) Να αιτιολογήσετε τη σημασία των παραπάνω συνδυασμών για τη συγκεκριμένη οικονομία.

Μονάδες 6

Γ4. Να υπολογίσετε πόσες μονάδες του αγαθού X πρέπει να θυσιαστούν, προκειμένου να παραχθούν οι τελευταίες 100 μονάδες του αγαθού Ψ .

Μονάδες 3**ΟΜΑΔΑ Δ**

Δίνεται ο ακόλουθος πίνακας ζήτησης του αγαθού K .

Σημεία	Τιμή (P)	Ζητούμενες Ποσότητες (QD)	Εισόδημα (Y)
A	6 ευρώ	30 κιλά	1.000 ευρώ
B	4 ευρώ	80 κιλά	1.200 ευρώ
Γ	4 ευρώ	50 κιλά	1.000 ευρώ
Δ	3 ευρώ	90 κιλά	1.200 ευρώ

Δ1. Εντοπίστε τα σημεία στα οποία μπορεί να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή. Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Μονάδες 4

Δ2. Υπολογίστε τις ελαστικότητες ζήτησης ως προς την τιμή του αγαθού K , καθώς η τιμή μειώνεται.

Μονάδες 7

Δ3. Αφού υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού K , όταν το εισόδημα αυξάνεται από 1.000 σε 1.200 ευρώ, αιτιολογήστε την απάντησή σας. **(Μονάδες 5)**. Χαρακτηρίστε το αγαθό K . **(Μονάδες 3)**.

Μονάδες 6

Δ4. Απεικονίστε σ' ένα διάγραμμα τις καμπύλες ζήτησης που είναι δυνατό να σχεδιαστούν. Εξηγήστε τη σχετική διαδικασία.

Μονάδες 3

Δ5. Βρείτε τη συνάρτηση ζήτησης του αγαθού K , για το εισόδημα των 1000 ευρώ, με την υπόθεση ότι αυτή είναι γραμμική.

Μονάδες 5

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 4

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
7/11/20

ΟΜΑΔΑ Α

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.1 μέχρι και Α.6, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα του τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

A1. Η ελαστικότητα στο μέσο μιας ευθείας καμπύλης ζήτησης είναι πάντα σε απόλυτη τιμή ίση με το μηδέν.

Μονάδες 3

A2. Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης ισχύει στη μακροχρόνια περίοδο, επειδή μεταβάλλονται οι αναλογίες που υπάρχουν κάθε φορά ανάμεσα στους σταθερούς και τους μεταβλητούς συντελεστές.

Μονάδες 3

A3. Όταν το οριακό προϊόν μειώνεται αρχίζει συγχρόνως να μειώνεται και το συνολικό προϊόν.

Μονάδες 3

A4. Η εισοδηματική ελαστικότητα των κατώτερων αγαθών είναι μικρότερη του μηδενός.

Μονάδες 3

A5. Η εργασία είναι ομοιογενής, όταν κάθε εργάτης είναι εξίσου ικανός και κάθε αύξηση που προκαλείται στην παραγωγή δεν οφείλεται σε διαφοροποίηση της εργατικής του ικανότητας.

Μονάδες 3

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.6 μέχρι και Α.7, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A.6 Μία οικονομία που παράγει μόνο δύο αγαθά, το Χ και το Ψ, χρησιμοποιώντας όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της αποδοτικά (ορθολογικά), με δεδομένη την τεχνολογία παραγωγής, μπορεί να παράγει 60 μονάδες από το αγαθό Χ και 100 μονάδες από το αγαθό Ψ ή 80 μονάδες από το αγαθό Χ και 60 μονάδες από το αγαθό Ψ. Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, το κόστος ευκαιρίας (εναλλακτικό κόστος) του αγαθού Χ σε όρους του αγαθού Ψ είναι ίσο με:

α. 1/2

- β. 2
- γ. 40
- δ. 20

Μονάδες 5

A.7 Στην συνάρτηση παραγωγής η σχέση μεταξύ της ποσότητας των παραγωγικών συντελεστών και της ποσότητας του παραγομένου προϊόντος είναι:

- α) απροσδιόριστη
- β) τυχαία
- γ) τεχνολογική
- δ) όλα τα παραπάνω

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Β

B1. Ποιο φαινόμενο ονομάζουμε καταμερισμό των έργων; Ποια η σημασία του για τη σημερινή οργάνωση της παραγωγής; Να περιγράψετε τα πλεονεκτήματα του καταμερισμού των έργων, καθώς και το σοβαρό μειονέκτημά του.

Μονάδες 20

B2. Ποιά η σημασία του μεγέθους του οριακού κόστους για την επιχείρηση;

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Γ

Τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα αφορούν τη λειτουργία μιας αγροτικής επιχείρησης, η οποία χρησιμοποιεί ως βασικό της κεφάλαιο 20 στρέμματα γης.

ΕΔΑΦΟΣ (N)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΤΩΝ (L)	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (Q)	ΜΕΣΟ ΠΡΟΪΟΝ (AP)	ΟΡΙΑΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (MP)
20 στρέμματα	1	;	10	;
«	2	30	;	;
«	3	;	20	;
«	4	;	;	;
«	5	95	;	;

«	6	;	17,5	;
«	7	;	;	0
«	8	;	;	-9

Γ1. Εξηγήστε, αν η επιχείρηση λειτουργεί στη βραχυχρόνια ή στη μακροχρόνια περίοδο παραγωγής.

Μονάδες 2

«Συνέχεια στο επόμενο φύλλο»

Γ2. Αφού μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας, απαντήστε στα ερωτηματικά, αν είναι γνωστό ότι στον 4^ο εργάτη το μέσο προϊόν μεγιστοποιείται. (Οι υπολογισμοί να παρουσιαστούν αναλυτικά στο τετράδιό σας.)

Μονάδες 5

Γ3. Εξηγήστε σε ποιο επίπεδο απασχόλησης μεγιστοποιείται το συνολικό προϊόν.

Μονάδες 3

Γ4. Απεικονίστε με στυλό τις καμπύλες του συνολικού, του μέσου και του οριακού προϊόντος.

Μονάδες 4

Γ5. Διατυπώσετε τον νόμο της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης.

Μονάδες 3

Γ6. Αν μοναδικός μεταβλητός συντελεστής της παραπάνω επιχείρησης είναι η εργασία και ο εργατικός μισθός είναι 3000 χρηματικές μονάδες. Να υπολογιστεί:

α) το μεταβλητό κόστος της επιχείρησης για κάθε επίπεδο παραγωγής

β) η μεταβολή του κόστους της επιχείρησης αν αυξήσει την παραγωγή της από 40 σε 90 μονάδες προϊόντος.

Μονάδες 8

ΟΜΑΔΑ Δ

A. Η συνάρτηση ζήτησης ενός καταναλωτή δίνεται από την σχέση: $Q_d = \frac{500}{P}$.

α) Να υπολογισθεί η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας, αν η τιμή αυξηθεί από 50 σε 100 ευρώ.

Μονάδες 3

β) Να υπολογισθούν:

(i) Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή όταν η τιμή αυξάνεται από 50 σε 100 ευρώ.

(ii) Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή, όταν η τιμή μειώνεται από 100 σε 50 ευρώ.

(iii) Η τοξοειδής ελαστικότητα του αγαθού, όταν η τιμή αυξάνεται από 50 σε 100 ευρώ. Τί παρατηρείτε στην σχέση μεταξύ των ελαστικοτήτων σημείου και της ελαστικότητας τόξου;

Μονάδες 6

γ) Να υπολογισθεί και να δικαιολογηθεί η ποσοστιαία μεταβολή στην Συνολική Δαπάνη του καταναλωτή, αν η τιμή αυξηθεί από 50 σε 100 ευρώ

Μονάδες 4

Β. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας ζήτησης ενός αγαθού Κ:

Συνδυασμοί	Τιμή (P)	Ζητούμενη Ποσότητα (Qd)	Εισόδημα (Y)
A	10	50	1.000
B	10	70	1.200
Γ	12	30	1.000

α) Να δικαιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών είναι δυνατόν να υπολογιστούν ελαστικότητες ζήτησης ως προς το εισόδημα, να τις υπολογίσετε καθώς το εισόδημα αυξάνεται και να χαρακτηρίσετε το αγαθό.

Μονάδες 4

β) Να δικαιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών είναι δυνατόν να υπολογιστούν ελαστικότητες ζήτησης ως προς το τιμή, να τις υπολογίσετε καθώς η τιμή αυξάνεται και να χαρακτηρίσετε την ζήτηση για το αγαθό.

Μονάδες 4

γ. Να προσδιορίσετε τον τύπο της γραμμικής συνάρτησης ζήτησης του αγαθού Κ.

Μονάδες 4

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ 5

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
7/11/20

ΟΜΑΔΑ Α΄

Για τις προτάσεις Α.1 έως και Α.5, να μεταφέρετε στο τετράδιο σας τον αριθμό της καθεμίας και δίπλα στον κάθε αριθμό, την λέξη Σωστό αν η πρόταση είναι σωστή και την λέξη Λάθος αν η πρόταση είναι λαθεμένη. Δικαιολογήστε τις απαντήσεις που φέρουν την απάντηση Λάθος (Απαντήσεις χωρίς αιτιολόγηση δεν θα βαθμολογηθούν)

A.1 Αν μια επιχείρηση παράγει ένα αγαθό X που χαρακτηρίζεται από ελαστική ζήτηση, τότε για να αυξήσει τα έσοδα της, θα πρέπει να αυξήσει την τιμή του εν λόγω αγαθού.

A.2 Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης ισχύει μονάχα στην βραχυχρόνια περίοδο με μεταβαλλόμενη τεχνολογία

A.3 Εάν μια Οικονομία παράγει σε ένα σημείο κάτω από την ΚΠΔ και θέλει να αυξήσει την παραγωγή του ενός αγαθού, τότε θα πρέπει να μειώσει την παραγωγή του άλλου

A.4 Στην βραχυχρόνια περίοδο παραγωγής, τα Συνολικά Έσοδα του παραγωγού ισούνται με την Συνολική Δαπάνη του Καταναλωτή

A.5 Ο παραγωγός μεγιστοποιεί τα έσοδα του όταν η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή είναι μεγαλύτερη της μονάδας

Για τις προτάσεις Α.6 και Α.7 να μεταφέρετε στο τετράδιο σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα τον αριθμό που αντιστοιχεί στην σωστή απάντηση

A.6 Έστω ότι στην αγορά της μαργαρίνης παρατηρείται μια αύξηση της τιμής της μαργαρίνης και μια ταυτόχρονη μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών. Με την επιπλέον πληροφορία πως η μείωση του εισοδήματος είναι εντονότερη, τι θα συμβεί στην αγορά της μαργαρίνης:

- α) Ο καταναλωτής θα αυξήσει την κατανάλωση της μαργαρίνης
- β) Ο καταναλωτής θα μειώσει την κατανάλωση της μαργαρίνης
- γ) Ο καταναλωτής θα στραφεί στην κατανάλωση ενός φθηνότερου αγαθού
- δ) Δεν θα συμβεί τίποτε από τα παραπάνω.

A.7 Τα αγαθά των οποίων η ζήτηση μειώνεται όταν το εισόδημα των καταναλωτών αυξάνεται, λέγονται:

- α) Κανονικά Αγαθά
- β) Κατώτερα Αγαθά
- γ) Συμπληρωματικά Αγαθά
- δ) Υποκατάστατα Αγαθά

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ Β΄

Απαντήστε στα παρακάτω ερωτήματα:

- α) Περιγράψτε την πολιτική των κατώτατων τιμών.
- β) Τι είναι παραγωγική διαδικασία; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της;

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ Γ΄

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αναφέρεται στην τιμή (P_x) και στην ζητούμενη ποσότητα (Q_x) του αγαθού X, καθώς και στο εισόδημα (Y) και στην τιμή (P_z) ενός αγαθού Z, υποκατάστατου του αγαθού X.

Συνδυασμοί	P_x	Q_x	Y	P_z
A	20	10	40000	10
B	20	24	50000	10
Γ	16	40	60000	10
Δ	30	6	40000	10
E	30	16	50000	9

Γ1. Να αιτιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών υπολογίζεται η τοξοειδής ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού X και να την υπολογίσετε. Πώς μεταβάλλεται η

συνολική δαπάνη μεταξύ των συνδυασμών αυτών; Να εξηγήσετε την παραπάνω μεταβολή με τη χρήση της τοξοειδούς ελαστικότητας ζήτησης του αγαθού X.

Γ2. Να αιτιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών υπολογίζεται η εισοδηματική ελαστικότητα, να την υπολογίσετε καθώς το εισόδημα αυξάνεται και να χαρακτηρίσετε το είδος του αγαθού.

Γ3. Γιατί η γνώση της ελαστικότητας ζήτησης ενός αγαθού είναι πολύ σημαντική για τις επιχειρήσεις και το κράτος;

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ Δ΄

Τα δεδομένα του παρακάτω πίνακα αναφέρονται σε μία επιχείρηση που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο. Η εργασία (L) αποτελεί τον μοναδικό μεταβλητό συντελεστή παραγωγής και η τιμή (αμοιβή) της είναι σταθερή.

L	Q	AP	MP	AVC	VC
30		10	-		10800
40					
50				40	

Δ1. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παραπάνω πίνακα. Με δεδομένο ότι το Μέσο Προϊόν (AP) γίνεται μέγιστο, όταν η επιχείρηση απασχολεί σαράντα (40) εργάτες, να συμπληρώσετε τα κενά του πίνακα, παρουσιάζοντας τους σχετικούς υπολογισμούς.

Δ2. Αν η επιχείρηση αυξήσει την παραγωγή της από 330 μονάδες, σε 430 μονάδες με τι κόστος θα επιβαρυνθεί;

Δ3. α. Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης.

β. Αν ο κλάδος παραγωγής περιλαμβάνει 100 όμοιες επιχειρήσεις, να κατασκευάσετε τον πίνακα αγοραίας προσφοράς.

Δ4. Αν η τιμή ισορροπίας στην αγορά είναι 72 χρηματικές μονάδες, ποια ποσότητα πρέπει να παράγει η επιχείρηση για να μεγιστοποιεί τα κέρδη της;

Μονάδες 25

ΣΠΟΥΔΗ